

Hà Nội 3/7/2009

ĐƠN KHỞI KIỆN

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ NƯỚC CHXHCN VIỆT NAM

Do đã ban hành trái pháp luật Quyết định số 167/2007/QĐ – TTg ngày 01/11/2007 phê duyệt Quy hoạch phân vùng thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit giai đoạn 2007 -2015, có xét đến năm 2025

Kính gửi: **Chánh án Tòa án nhân dân tối cao**

Người khởi kiện: **Cù Huy Hà Vũ**, Tiến sĩ Luật
Quốc tịch: Việt Nam
HKTT: 24 Điện Biên Phủ, Hà Nội

Người bị kiện: **Thủ tướng Chính phủ Nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam**,
1 Hoàng Hoa Thám, Hà Nội.

NỘI DUNG

Ngày 01/11/2007, Thủ tướng Chính phủ Nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam (sau đây gọi tắt là Thủ tướng Chính phủ) đã ban hành Quyết định số 167/2007/QĐ – TTg Phê duyệt quy hoạch phân vùng thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit giai đoạn 2007 -2015, có xét đến năm 2025 (sau đây gọi tắt là Quyết định) trong đó có đề cập khai thác bauxit tại Tây Nguyên. **Tôi, Cù Huy Hà Vũ, thấy Quyết định này được ban hành trái pháp luật** như trình bày sau đây.

I - QUYẾT ĐỊNH TRÁI LUẬT BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG

Điều 14 Mục 1 (Đánh giá môi trường chiến lược) Chương III Luật Bảo vệ môi trường quy định đối tượng phải lập báo cáo đánh giá môi trường chiến lược gồm:

- 1/ Chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội cấp quốc gia;
- 2/ Chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển ngành, lĩnh vực trên quy mô cả nước;
- 3/ Chiến lược, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, vùng...

Điều 15 Mục 1 (Đánh giá môi trường chiến lược) Chương III Luật Bảo vệ môi trường quy định: “1/ Cơ quan được giao nhiệm vụ lập dự án quy định tại Điều 14 của Luật này có trách nhiệm lập báo cáo đánh giá môi trường chiến lược; 2/ **Báo cáo đánh giá môi trường chiến lược là một nội dung của dự án và phải được lập đồng thời với quá trình lập dự án**”.

Khoản 6 Điều 17 Mục 1 (Đánh giá môi trường chiến lược) Chương III Luật Bảo vệ môi trường quy định: “**Kết quả thẩm định báo cáo môi trường chiến lược là một trong những căn cứ để phê duyệt dự án**”.

Điểm a Khoản 7 Điều 17 Mục 1 (Đánh giá môi trường chiến lược) Chương III Luật Bảo vệ môi trường quy định: “Bộ Tài nguyên và Môi trường tổ chức Hội đồng thẩm định báo cáo đánh giá môi trường chiến lược đối với các dự án do Quốc Hội, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ phê duyệt”.

Căn cứ vào các quy định trên của Luật Bảo vệ môi trường thì Quy hoạch phân vùng thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit giai đoạn 2007 -2015, có xét đến năm 2025 là đối tượng điều chỉnh của Điều 14 Mục 1 (Đánh giá môi trường chiến lược) Chương III Luật Bảo vệ môi trường, đồng nghĩa với việc Thủ tướng Chính phủ không thể phê duyệt Quy hoạch phân vùng thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit giai đoạn 2007 -2015, có xét đến năm 2025 nếu Quy hoạch này không có Báo cáo đánh giá môi trường chiến lược được thẩm định bởi Hội đồng thẩm định do Bộ Tài nguyên và Môi trường tổ chức. Thế nhưng Quy hoạch lại “chưa có một Báo cáo đánh giá môi trường chiến lược” như Báo cáo số 91/BC-CP của Chính phủ gửi Quốc hội về việc triển khai các dự án bô-xít thừa nhận. Do đó, **Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định phê duyệt Quy hoạch phân vùng thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit giai đoạn 2007 -2015, có xét đến năm 2025 trong khi Quy hoạch này không có Báo cáo đánh giá môi trường chiến lược được thẩm định bởi Hội đồng thẩm định do Bộ Tài nguyên và Môi trường tổ chức là trái Luật Bảo vệ môi trường!**

II - QUYẾT ĐỊNH TRÁI LUẬT QUỐC PHÒNG, LUẬT DI SẢN VĂN HOÁ

Khoản 2 Điều 11 Luật Quốc phòng quy định: “Quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội vùng, tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và khu vực trọng điểm về quốc phòng phải được Bộ Quốc phòng và cơ quan có thẩm quyền của Chính phủ phối hợp thẩm định”. Như vậy, Luật Quốc phòng là một căn cứ để Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định.

Khoản 1 Điều 4 Luật Di sản văn hoá quy định “lối sống, nếp sống” thuộc di sản văn hoá phi vật thể được Nhà nước bảo vệ và phát huy. Việc khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit được triển khai trên diện rộng ở Tây Nguyên chắc chắn dẫn tới việc di dời một số đáng kể đồng bào dân tộc khỏi nơi sinh sống truyền thống của họ, dẫn tới “lối sống, nếp sống” của đồng bào rất có thể bị thay đổi. Để nói Quy hoạch phân vùng thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit nhất thiết phải có sự thẩm định của ngành văn hoá nhằm đảm bảo di sản văn hoá phi vật thể ấy không bị mất đi, đồng nghĩa Luật Di sản văn hoá phải là một căn cứ để Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định.

Thế nhưng Quyết định chỉ ghi: “Căn cứ Luật tổ chức Chính phủ ngày 25 tháng 12 năm 2001”, đồng nghĩa Quyết định được ban hành không căn cứ Luật Quốc phòng, Luật Di sản văn hoá mà lẽ ra phải căn cứ. Do đó Quyết định này là trái pháp luật.

III - QUYẾT ĐỊNH TRÁI LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT

Điều 15 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (Thẩm quyền ban hành và hình thức văn bản quy phạm pháp luật của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ) quy định: “Căn cứ vào Hiến pháp, luật, nghị quyết của Quốc Hội, pháp lệnh, nghị quyết của Ủy ban thường vụ Quốc Hội, lệnh, quyết định của Chủ tịch Nước, nghị quyết, nghị định của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành quyết định, chỉ thị”. Như vậy để ban hành Quyết định, Thủ tướng Chính phủ nhất thiết phải căn cứ Luật Khoáng sản và Luật Bảo vệ môi trường là hai luật điều chỉnh trực tiếp việc thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng khoáng sản cũng như phải căn cứ Luật Quốc phòng, Luật Di sản văn hoá là những luật điều chỉnh gián tiếp Quy hoạch như đã trình bày. Do đó, **Thủ tướng ban hành Quyết định mà không căn cứ các luật này và các nghị định hướng dẫn thi hành là trái Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật!**

X X X

Nguyên tắc của pháp luật là chủ thể của mọi hành vi (ban hành văn bản hành chính, lời nói, hành động...) trái pháp luật nhưng chưa đến mức phải truy cứu trách nhiệm hình sự đều là đối tượng khởi kiện. Ngoài ra, căn cứ:

- **Điều 29 Hiến pháp:** “Cơ quan Nhà nước, đơn vị vũ trang, tổ chức kinh tế, tổ chức xã hội, mọi cá nhân phải thực hiện các quy định của Nhà nước về sử dụng hợp lý tài nguyên thiên nhiên và bảo vệ môi trường” (cơ quan Nhà nước, thủ trưởng cơ quan Nhà nước phải tuân thủ Luật bảo vệ môi trường khi ban hành quyết định hành chính liên quan đến môi trường; cá nhân (công dân) khởi kiện để Tòa án huỷ bỏ quyết định hành chính trái Luật bảo vệ môi trường của cơ quan Nhà nước, thủ trưởng cơ quan Nhà nước là thực hiện quy định của Nhà nước về bảo vệ môi trường).
-
- **Khoản 2 Điều 4 Luật bảo vệ môi trường:** “Bảo vệ môi trường là sự nghiệp của toàn xã hội, quyền và trách nhiệm của cơ quan Nhà nước, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân” (khởi kiện để Tòa án huỷ bỏ quyết định hành chính trái Luật bảo vệ môi trường là thực thi quyền và trách nhiệm bảo vệ môi trường của cá nhân (công dân)).
- **Khoản 1 Điều 128 Luật Bảo vệ môi trường:** “Tổ chức, cá nhân có quyền khiếu nại với cơ quan Nhà nước có thẩm quyền hoặc khởi kiện tại Tòa án về hành vi vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường, xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của mình” (ban hành quyết định hành chính trái Luật bảo vệ môi trường là hành vi vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường, do đó cá nhân (công dân) có quyền khởi kiện người có hành vi này”.

Tôi, Cù Huy Hà Vũ, ngày 11/6/2009 đã gửi Toà án nhân dân thành phố Hà Nội Đơn khởi kiện Thủ tướng Chính phủ do đã ban hành trái pháp luật Quyết định số 167/2007/QĐ-TTg Phê duyệt quy hoạch phân vùng thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit giai đoạn 2007 -2015, có xét đến năm 2025. Tuy nhiên, Toà án nhân dân thành phố Hà Nội đã ra Thông báo số 19/TB – TA ngày 15/6/2009 trả lại Đơn khởi kiện của tôi trong đó có ghi: “Toà án nhân dân thành phố Hà Nội thấy: Theo quy định tại Điều 12 Pháp lệnh thủ tục giải quyết các vụ án hành chính thì Toà án chỉ có thẩm quyền giải quyết đối với những khiếu kiện quyết định hành chính, hành vi hành chính của bộ, cơ quan ngang bộ và cấp tương đương trở xuống và quyết định hành chính, hành vi hành chính của Thủ trưởng các cơ quan đó. Do đó, việc ông khởi kiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ không thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án bằng vụ án hành chính. Căn cứ vào điểm đ khoản 1 Điều 31 Pháp lệnh thủ tục giải quyết các vụ án hành chính, Toà hành chính – Toà án nhân dân thành phố Hà Nội trả lại đơn khởi kiện và các tài liệu kèm theo đơn và thông báo cho ông được biết”(kèm theo). Như vậy, Toà án nhân dân thành phố Hà Nội chỉ có thẩm quyền giải quyết Đơn khởi kiện đối với quyết định hành chính của bộ trưởng và cấp tương đương trở xuống nên Đơn của tôi khởi kiện đối với quyết định hành chính của Thủ tướng Chính phủ phải thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án nhân dân tối cao vì trên Toà án nhân dân thành phố Hà Nội nói riêng, Toà án nhân dân cấp tỉnh nói chung, không còn Toà án nào khác.

YÊU CẦU

Tôi, Cù Huy Hà Vũ, trân trọng đề nghị Chánh án Toà án nhân dân tối cao thụ lý Đơn khởi kiện này và đưa vụ án ra xét xử để huỷ bỏ Quyết định số 167/2007 QĐ-TTg ngày 01/11/2007 Phê duyệt quy hoạch phân vùng thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit giai đoạn 2007 -2015, có xét đến năm 2025 của Thủ tướng Chính phủ do Quyết định được ban hành trái pháp luật, đồng thời huỷ bỏ các dự án khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxit đã, đang và sẽ được triển khai trên cơ sở Quyết định trái pháp luật này.

Trân trọng,

NGƯỜI KHỞI KIẾN

CÙ HUY HÀ VŨ

ĐT: 04.37332784; 0904350187

Email: havulaw@yahoo.com